

aardrijkskunde CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
  - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
  - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
  - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 63 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

De Nederlanders en hun vakantiebestemmingen

---

1 A

2 A

3 **maximumscore 1**

1 = juist

2 = onjuist

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn 1 scorepunt toekennen.

4 C

5 **maximumscore 2**

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- voorbeelden van infrastructuur
- voorbeelden van accommodatie
- voorbeelden van voorzieningen voor vermaak

per juist antwoord

1

6 B

7 A

8 A

9 D

10 **maximumscore 2**

- In de Alpen zijn hogere bergen / is er meer kans op sneeuw / zijn er meer soorten pistes
- Het Sauerland heeft een kortere reisafstand vanuit Nederland

1

1

11 B

Vraag	Antwoord	Scores
12	maximumscore 2	
	1 = Indonesië	
	2 = Peru	
	3 = Kenia	
	4 = Australië	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien één antwoord juist	0
13	maximumscore 1	
	Malta	
14	maximumscore 2	
	1 = juist	
	2 = onjuist	
	3 = onjuist	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien één antwoord juist	0
15	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Een voorbeeld van een cultureel gevolg moet betrekking hebben op de aantasting van de eigen / Marokkaanse cultuur zoals verandering van gewoonten, waarden en normen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Een voorbeeld van een ruimtelijk gevolg moet betrekking hebben op het ontstaan van betonkusten / problemen met infrastructuur / aantasting van natuur en landschap / optreden van regionale ongelijkheid 	1
16	maximumscore 2	
	1 = onjuist	
	2 = onjuist	
	3 = juist	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien één antwoord juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
17	maximumscore 2	
	1 = juist	
	2 = onjuist	
	3 = onjuist	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien één antwoord juist	0
18	maximumscore 2	
	• Voorbeelden van een voordeel zijn:	1
	– meer werkgelegenheid	
	– meer inkomsten	
	• Voorbeelden van een nadeel zijn:	1
	– meer drukte	
	– meer aantasting van de natuur	
	– meer vervuiling	
19	B	
20	maximumscore 1	
	Voorbeelden van een juist argument zijn:	
	– Deze reis valt buiten de schoolvakanties.	
	– Deze reis is relatief duur.	
21	A	
22	maximumscore 1	
	Voorbeelden van een juist antwoord zijn:	
	– De Maldiven liggen op de kaart van bron 18 zuidelijker.	
	– De afstand van India tot de Maldiven is op de kaart van bron 18 groter.	
23	maximumscore 1	
	de schaalstok	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Omgaan met natuurlijke hulpbronnen

- 24 **B**
- 25 **maximumscore 2**
- Voorbeelden van een juiste natuurlijke oorzaak zijn: 1
    - weinig neerslag
    - hoge verdamping
  - Voorbeelden van een juiste menselijke oorzaak zijn: 1
    - door bevolkingsgroei gebruikt de mens steeds meer water
    - toename van de veestapel
    - toename watergebruik door welvaartstijging
- 26 **maximumscore 1**
nuttige neerslag / effectieve neerslag
- 27 **maximumscore 1**
Door bestrating kan het regenwater niet meer of moeilijker de grond indringen / stroomt het water sneller af.
- 28 **C**
- 29 **D**
- 30 **D**
- 31 **maximumscore 1**
waterscheiding
- 32 **maximumscore 2**
Voorbeelden van juiste redenen zijn (twee van de volgende):
- De Rijn heeft een groter stroomgebied dan de Maas.
  - De Rijn voert smeltwater af en de Maas niet.
  - In het stroomgebied van de Rijn valt meer neerslag dan in het stroomgebied van de Maas.
- per juiste reden 1
- 33 **B**
- 34 **C**
- 35 **A**

Vraag	Antwoord	Scores
36	<p>maximumscore 1 Sophie: juist Sjanne: onjuist</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als beide antwoorden juist zijn 1 scorepunt toekennen.</i></p>	
37	<p>maximumscore 2 1 = onjuist 2 = juist 3 = onjuist</p>	
	<p>indien drie antwoorden juist indien twee antwoorden juist indien één antwoord juist</p>	<p>2 1 0</p>
38	<p>maximumscore 1 Voorbeelden van een juist doel zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Minder snelle afvoer van rivierwater / piekbelasting verminderen. – Verdroging van het gebied tegengaan. 	
39	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat broeikasgassen de warmte in de dampkring vasthouden.</p>	
40	<p>maximumscore 1 Voorbeelden van een juiste oorzaak zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – toename van uitstoot door verkeer en vervoer / gebruik van verbrandingsmotoren – veehouderij / uitstoot methaan – ontbossing 	
41	<p>maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de meeste windmolens worden gebouwd in gebieden waar het gemiddeld harder waait.</p>	
42	<p>A</p>	
43	<p>C</p>	
44	<p>maximumscore 1 Voorbeelden van een juist argument zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hier is genoeg ruimte. – Hier heeft niemand er last van / is er geen overlast. – De wind wordt niet afgeremd door bebouwing. 	

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 22 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

bron 1	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 2	vrij naar: CBS, 2010
bron 3	vrij naar: De Bosatlas van Fryslân (Friesland), 2009
bron 4	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 5	Limburgs Dagblad, 15-02-2010
bron 6	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 7	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 8	De Telegraaf reiskrant, 04-11-2010
bron 9	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 10	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 11	foto 1: NRV Holiday; p28 foto 2: NRV Holiday, p158 foto 3: NRV Holiday, p148 foto 4: www.hln.be
bron 12	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 13	vrij naar: de Volkskrant, 13-02-2010
bron 14	advertentietekst: Limburgs Dagblad, 09-08-2010, foto: archief, Cito
bron 15	vrij naar: Reiz&magazine special Wintersport 2009
bron 16	vrij naar: Traveler, nr. 3, 2010
bron 17 en 18	vrij naar: BBI Reizen
bron 19	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 20	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 21	vrij naar: Nederland leeft met water
bron 22	vrij naar: www.rijnland.nl
bron 23	www.milieuloket.nl
bron 24	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 25	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 26	Eigen archief, Cito
bron 27	vrij naar: www.times.ucar.edu/
bron 28	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 29	vrij naar: De Bosatlas van Fryslân (Friesland), 2009
bron 30	Eigen archief, Cito
bron 31	vrij naar: Limburgs Dagblad, 15-07-2009
bron 32	Vrij naar: NRC Handelsblad, 12-9-2009
bron 33	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2007
bron 34	vrij naar: NRC Handelsblad, 12-1-2010